

RUDOLF STEINER

Povolání růst

Apokalypsu můžeme nazvat „tajným zjevením“ toho, co má lidský duch prožít ve svém budoucím vývoji. Nebylo by však správné myslet si, že takovým předurčením bude potlačena všechna vůle člověka — že všechno tak jako tak přijde, ať člověk učiní cokoli. Tak tomu naprosto není. Velké světové zákony ducha nejsou dány tak, že jsou člověku uloženy zvenčí, ale jsou dány k tomu účelu, aby je člověk přijal do svého nitra a vyvinul se vlastní silou v jejich smyslu. Kyslík a vodík se slučují ve vodu podle určitého přírodního zákona; lidská vůle však může přivodit podmínky, aby se sloučily, a tak může vůle být příčinou toho, že tyto zákony působí. Probádá-li člověk přírodní zákony, stane se jejich vykonavatelem. Přijme je do svého ducha a stane se tak spoluvůrcem přírody. S duchovními zákony tomu není jinak. Světu je určeno, aby se rozvinul podle duchovních zákonitostí, jako v přírodě samotné spočívají důvody toho, že se utváří podle zákonů přírodních. A stejně jako se člověk stane vhodným spoluvůrcem přírody jen tehdy, získá-li si vědomosti o přírodních zákonech, může být činný v duchovním životě pouze uvědomováním si duchovních zákonů. Nevíme-li nic o zákonech kyslíku a vodíku, nemůžeme se zúčastnit způsobu, jak se slučují. Svůj lidský úkol splníme teprve tím, že usilujeme o vědění a poznání přírodních zákonů. Ty by existovaly a platily i bez našeho poznání. Ale bez tohoto našeho poznání by nás příroda pominula. Setrvali bychom v matném vědomí bez vlastní vůle jako pouhé nástroje jejího tvoření.

Také velké duchovní zákony by působily ve světě bez našeho poznání. Na pravdivosti apokalypsy se nic nezmění, i kdyby ji nikdy žádný člověk nepochopil, právě tak jako by se nic nezměnilo na pravdivosti o slučování chemických látek, i kdyby o tom nikdo nikdy nic nevěděl. Avšak do rukou člověka je vloženo, aby se svému božskému cíli zachováváním těchto zákonů přibližoval. Světlo, které se božskou silou zjevuje ve světě, má svítit do jeho duše. V tomto nejvyšším smyslu má člověk chápat svůj vztah k Bohu jako vztah dítěte k otci. Otec si nenechá své vědomosti pro sebe, nýbrž sdělí je dítěti, aby se samo vyvinulo ve smyslu těchto vědomostí. Dítě by jistě stárnulo i tehdy, kdyby se o zákony nestaralo a nečinně přihlíželo tomu, jak otec jedná. Nevyvinulo by se však. Otcovská láska spočívá v tom, že dává dítěti vyvinout se správně. A Boží láska k člověku spočívá v tom, že se božská vůle zjevuje v lidské duši. Bůh povolal člověka k tomu, aby se stal dokonalým. Bůh nejen tvoří, ale také se zjevuje; a člověk má dobrovolně učinit zjevení Boží popudem své vůle. Co se má stát, to je ovšem předurčeno od samého počátku. Ale zároveň je předurčeno, že člověk má zjevení Boží vykonat. Bůh jednání člověka ze svého plánu vývoje světa nevyloučil, nýbrž je od počátku do něj zahrnul. Jistě by otec všechno, co je nutné, učinil sám, i kdyby dítě nic nedělalo. Pak by však na tom zůstalo dítě bez jakéhokoli podílu.

K evangeliu byla připojena Apokalypsa. Evangelium představuje pro křesťana radostnou zvěst o ztělesnění Boha nebo božského slova v člověku. Toto „slovo“ se stalo tělem, aby přebývalo mezi lidmi. Tato oběť Boží znamená vysvobození člověka z pout hmoty. Člověk má být skrze Krista v duchu sjednocen se svým Bohem. Tím, že se přikloní ke Kristu, nese ve svém srdci ducha Božího. Ale tento duch Boží je vůdcem k vůli „Otcově“. A vůle Otcova se zjevuje ve svatých písmech, z nichž jedním je Apokalypsa. Křesťanovi má plynout od Krista síla, aby rozuměl tomu, co Otec od počátku se světem zamýšlí. Kristus zemřel, aby člověk žil, aby žil v duchu. V Apokalypse je uložena duchovní vůle Otcova. Kdo bude Kristem ve víře zasvěcen, tomu se dostane síly, aby skrze Krista přišel k Otci. „Nikdo nepřijde k Otci, než

skrze mne.“ Ale křesťan má právě přijít k Otci, to znamená, že má poznat ve Zjevení Janově vůli Otcovu. Evangelium je radostná zvěst o oběti Kristově pro člověka; Apokalypsa je zjevením božské vůle Otcovy. Kristus řekl, že pošle po své smrti „Ducha“. A Jan teolog jen věrně napsal, co mu Kristem přislíbený Duch zjevil.

Dívá-li se křesťan na Krista a cítí-li se s ním sjednocen, přijímá sílu a život pro pochopení duchovní vůle; dívá-li se na Zjevení Janovo, pak ví, v jakém smyslu má použít síly přijaté od Krista. Apokalypsa je kniha. Každá kniha má smysl jen tehdy, pokud ji někdo rozumí. Život v Kristu má křesťanovi dávat sílu, aby „skrytému zjevení“ rozuměl. Síla je udělena milostí, jako je veškerá duchovní síla darem milosti. Člověk však má tuto sílu dále rozvinout. Kristus chtěl lidi sjednotit ve společenství dětí Božích; Duch zjevení Janova však má děti Boží vést k plnému růstu a zrání.

Z němčiny přeložil Frank Peschel.